

Národná banka Slovenska
Odbor riadenia peňažnej hotovosti
Oddelenie prípravy a analýzy platidiel
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

V Bratislave, 7. februára 2024.

Vec: **Emisia SZM 10,- eur MÓRIC BEŇOVSKÝ v roku 2026**

Vážený pán riaditeľ,

dovoľujeme si Vás osloviť s návrhom na zaradenie do emisného plánu NBS na rok 2026 striebornú zberateľskú euromincu MÓRIC BEŇOVSKÝ v nominálnej hodnote 10 eur s predpokladaným termínom emisie v auguste alebo septembri 2026.

Móríc Beňovský (1746-86), uhorský šľachtic slovenského pôvodu, je významná historická osobnosť našich i svetových dejín, ktorú si ctia a pripomínajú v mnohých krajinách sveta. V roku 2026 si pripomenieme niekoľko jeho okrúhlych jubileí: 280. výročie narodenia (v septembri), 250. výročie vyhlásenia za kráľa na Madagaskare (v októbri), 240. výročie tragickej smrti (v máji) a 200. výročie úmrtia jeho manželky Zuzany (v marci).

V roku 1996 vydala NBS k jeho výročiu striebornú zberateľskú mincu v hodnote 200,- SK, ktorú dizajnoval Miroslav Ronai. Po 30tich rokoch si Móríc Beňovský zaslúži, aby sa dostal aj na slovenskú euromincu. Združenie Mórica Beňovského v roku 2018 vydalo v spolupráci s kremnickou mincovňou pamätnú medailu Mórica Beňovského, ktorú dizajnoval Branislav Ronai, syn Miroslava Ronaia.

V prílohe k listu uvádzame pár faktografických informácií o Móricovi Beňovskom. V roku 2026 plánujeme vydať súborné komiksové dielo so životným príbehom Mórica Beňovského v objeme 500 strán. V prípade záujmu sme pripravení spolupracovať s NBS pri príprave emisie euromince Móríc Beňovský.

S úctou

Ing. Vladimír Dudlák, PMP
riaditeľ Združenia Mórica Beňovského

Mgr. Jozef Dermek,
historik, Združenie Mórica Beňovského

Príloha k listu – pár faktografických informácií o Móricovi Beňovskom

- Móric Beňovský je náš národný hrdina; je uhorský šľachtic slovenského pôvodu z Vrbového, zachovali sa po ňom a jeho rodine písomné dokumenty v nekodifikovanej slovenčine.
- Má európsky i svetový presah: Európa, Ázia, Afrika, Amerika; už v období osvietenstva zasiahol do politického a spoločenského diania v cca dvadsiatich krajinách sveta.
- Francúzsky kráľ Ľudovít XV. mu v roku 1772 udelil hodnosť francúzskeho plukovníka.
- Francúzsky kráľ Ľudovít XVI. mu v roku 1777 udelil hodnosť francúzskeho generála.
- Mária Terézia mu v roku 1778 udelila grófsky titul a vylepšila jeho rodinný erb.
- Zapojil sa do boja za nezávislosť USA – je zachovalá korešpondencia šesť listov medzi Beňovským a G.Washingtonom. Bol osobným priateľom Benjamina Franklina.
- Zaslúžil sa o rozvoj Madagaskaru – bojoval proti otroctvu na Madagaskare, budoval cesty, kreslil mapy, snažil sa pozdvihnúť kultúrnu úroveň domorodcov, počas 3-ročného pôsobenia získal rešpekt a autoritu, kmeňoví vodcovia ho akceptovali a uznali v roku 1776 ako Anpansakabé – kráľa kráľov v severovýchodnej časti ostrova.
- Sprisahanie na Kamčatke – jediný úspešný útek z vyhnanstva, ako vodca sprisahania sa zapísal do histórie; tento útek stále rezonuje v politike Ruska, Japonska, Číny a Taiwanu.
- Moreplavecké zásluhy – plavby cez Tichý, Indický a Atlantický oceán. Predbehol Jamesa Cooka o 7 rokov v prvenstve pri objavovaní severného Pacifiku.
- Je našim významným spisovateľom, bestseler „Pamäti a cesty“ čítajú ľudia po celom svete už vyše 230 rokov.
- Na Madagaskare má pomenovanie verejných priestorov v piatich mestách (ulica, cesta, námestie).
- V Poľsku má ulicu v 21 mestách, je to „ich“ národný hrdina a je aj súčasťou maturitnej otázky.
- V Budapešti, kde nikdy nebol, majú ulicu Mórica Beňovského a v roku 2022 pomenovali po ňom v Budapešti aj námestie, kde mu odhalili novú sochu.
- Maďari v roku 2021 okrem nového námestia MB v Budapešti odpremiérovali muzikál MB, vydali **mincu MB**, poštovú známku MB, zorganizovali medzinárodnú konferenciu MB a mnoho ďalších pamätných podujatí.
- V roku 2021 sme spoluorganizovali so Slovenským inštitútom v Budapešti konferenciu o Beňovskom, kde sme mali prednášku „O slovenskom pôvode MB a jeho žijúcich príbuzných na Slovensku“.

Vladimír Dudlák
riaditeľ ZMB